

مدیر کل

جلال‌الدین الحسینی مؤید الاسلام
 صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
 و یومیه (جلالتین)
 (عنوان مراسلات)
 طهران خیابان لاله زار
 نایب مدیر میرزا سید حسن کاشانی
 دبیر اداره آشیخ یحیی کاشانی
 غیر از روزهای جمعه همه روز
 طبع و توزیع میشود

یومیه

مبللین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۴۰ قران
 سایر بلاد داخله ۴۵ قران
 روسیه و قفقاز ۱۰ منات
 سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانك
 (قیمت يك نسخه)
 در طهران يكصد دینار
 سایر بلاد ایران سه شاهی است
 قیمت اعلان سطر
 دو قران است

(روزنامه یومیه ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه)
 (بامضا قبول و درانتشار اداره آزاد است و مطلقاً مسترد نمی شود)

سه شنبه ۲۵ ذی القعدة ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۵ دینامه جلالی ۸۲۹ - ۳۱ دسمبر ۱۹۰۷ میلادی

خطرات معاهده روس و انگلیس اعطف بماسبق
 گفتیم امروز عقاید انگلیس در خصوص معاهده روس و انگلیس مختلف شده و سه عقیده عمده اکنون ظاهر است اول عقیده طیمس و اتباع اوست که از معاهده تخمین کرده و فوائد زیاد برای آن می‌شمارند (دویم) عقیده جمعی از محافظین است که مقام طبع و آژشان از طبقه اولی زیادتر است این فرقه در تقسیم ایران و تجاوز از حقوق انسانیت حرف ندارند ولی می‌گویند انگلیس در این معاهده مغبون شده و قسمت روس زیادتر شده است تقاط معمول و آباد و پر جمعیت و منفعت را او گرفته و یک قسمت کوچک خرابی را بانگلیس واگذار کرده اند (لورد دنلدون) وزیر امور خارجه سابق انگلیس نیز بر همین عقیده است چنانکه از نطق مشارالیه که در این اواخر کرده و تلگرافات عمومی خبر دادند معلوم میشود زیرا که لورد مزبور معاهده را تخمین و دلیل حصول صلح و سلام در عالم و قلت مخارج سرحدی هندوستان گفته لکن در معاهده مذکور انگلیس را مغبون شده و برد در ایران وثبت باروس بوده است یکی از جرائد معتبر لندن بر (سیراد وارد کری) وزیر خارجه انگلیس ایرادات و تعرضات سخت نموده نهایت او را بضعف رأی و اشتباه در مجاری بلدیک نسبت داده من جمله میگوید: طرف جنوب ایران و سواحل و بنادر خلیج فارس که سالها بود مخصوص نفوذ بانگلیس شده است همیشه از برکت تدابیر سیراد وارد کری قسمت بزرگی از اختصاص خارج و محل طمع روس واقع گردید زیرا که منطقه اختصاصی ما از بندر عباسی شروع میشود و سایر بنا دریکه در طرف

شرفی هستند مثل بندر بوشهر و غیره در منطقه مشترکه قرار یافت پس بر طبق این معاهده روس میتواند یک راه آهن بزرگی که از جلفای قفقاز ابتداء میشود ساخته و تا بندر بوشهر امتداد دهد و واضح است که در انصورت چه قدر از نفوذ ما در طرف جنوب کاسته خواهد شد . . . در آخر مقاله میگوید امید داریم سال دیگر یک معاهده جدیدی منعقد کند و نفوذ ما را در افغانستان که فعلاً بلا منازع و بدون شریک است مشترک نماید و روس را که بکلی از انجلمانوس است دخالت دهد چنانکه در خلیج فارس دخالت داد . . . اغلب مامورین انگلیس که در مشرق آمدند شده و از امور این سامان مطلعند بر این عقیده اند: از انجمله که نل ما کما هوں کیدر سرحدی سیستان و بلوچستان که سال در ان محدود بوده و اطلاعات کافی از سمت جنوب ایران با مشارالیه در جزه کلمات خود میگوید اگر وزارت خارجه انگلیس خودش اطلاعات صحیحه نداشت خوب بود از من و امثال من که بصیرت کامل داریم تحصیل بصیرت نموده تا از روی جهالت اقدام نکرده اینطور مغبون نمیشدند . . . (حزب سیم) کسانی هستند که خود را فیلانتر (یعنی حامی نوع بشر) و هوا خواه آزادی و حریت مطلقه میگویند و در حفظ حقوق نوعی خیر سعی و جهد داشته حتی الامکن در صدد خدمت بتمام انسانیت هستند این حزب ابتدا تصحیح این معاهده را نکرده بلکه آراضیاع کتده حقوق آنصیت وظایف واضح میدانند و صریح میگویند هر کرد و اینست ایرانیان تازه بیدار را گرفتار بجهت بی رحمی نموده و طعمه روس قرار دهند روز نامه دین کرا نکلی خلی بلهجه تند در این باب صحبت و یکسره عهدنامه را

برخلاف قوانین عادله و اصول حقوق نوعیه می‌شمارد
 لوود گورزون فرمانفرمای سابق هندوستان که از رجال
 نمره اول دنیا و از اعجبوهای دهر شمرده میشود
 واقعاتش اثرات کلی در دواثرمن و دولتی انگلیس دارد
 نیز این معاهده را باطل و در دارالفنون اکتفورد بر
 ضد آن خطابه خواند و خاطر هارا نا حدی جلب کرد
 فاضل بصیر و فیلسوف خیر مستراد وارد برون معلم
 السته شرقیه در دارالفنون کامبریج که از رجال بزرگ انگلیس
 شمرده میشود سخت بر ضد معاهده مزبور برخاسته
 و علما و اقبالیات رارهین خدمت خود ساخته است موسی الیه
 نیک قنطرت و سلیم النفس و فدائی مروت و ابانیت
 است مخصوصاً بواسطه دانستن زبان فارسی و اطلاع
 از تاریخ و ادبیات و احوالات ایران حامی و هوا
 خواه آزادی ایران است حتی بعضی کتب ما را در
 نهایت دقت تصحیح و طبع نموده ما را رهن امتنان
 می‌آورد در این هفته با بست رساله از مرقومات
 کلاک مروت رقم ایشان که بزبان انگلیسی در خصوص
 معاهده تازه نوشته و طبع شده است بداره رسید و
 چشم و دل ما را روشن کرده دانستیم هیچ گوشه
 دنیا از مردمان حکیم خیر خواه عموم بیغرض باانصاف
 خالی نیست که محض رضای خدا و تحریک وجدان پاک
 آنچه در قوه دارند رنج برده زحمت میکشند معززی الیه
 در رساله خود در حق جریده یومیه ما لطف بیاندازه
 اظهار و یکورق رساله را بترجه از نمره ۱۱۲ راجع
 بمعاهده سیاه کرده و ما را غریق بحر ملاحظت و بزرگی
 ساخته و سر افتخار ما را بکیوان رسانیده است چه فخر
 از برای ایران از آن بالاتر که افکار و عقایدش
 مطبوع خاطر چنین فیلسوفی دانشمند گردد که برحمت
 مطالبش تصدیق نمایند و رأیش را تصویب کنند گو که
 منظور فطر بو الهوسان و عوام کالا نعام نکردد و پراو
 خورده گرفته در قهوه خاتها نخوانند یا اگر بخوانند از
 فهم مطالبش عاجز گشته ایراد کنند و ما نیز در مقام
 حق تنقلی خلاصه ترجه آرساله را در شمارهای آتیه
 درج خواهیم کرد اگر خدای بخواد و روزگار
 مهلت دهد —

(مطلب دوم) آنستکه دولتین متعاهدین
 چکوته در اجراء مقصود خود که تقسیم باشد رفتار
 خواهند کرد آیا بدون هیچ خبری یکدفعه لشکر از
 اطرافت وارد کرده خانه ما را بنصب علاینه تصرف مینمایند
 یا بتدابیر و بلتیک عمل کرده فتح ابواب نیرنگ نموده
 از در صلح و سلم بمقاصد مکتونه خود نائل میشوند؟
 در ایتمقام مناسب است مقاله را که یکی از اجله

دانشمندان بنوان (کشور ستانی از راه صلح)
 نوشته درج کنیم تا عموم قراء از این روش جدید
 اروپائی مسبوق شوند و از پاره شبهات آسوده گشته بی
 بخیالات و عملیات دول متمدنه برده اندازه گیرند و راه
 را از جاه تمیز دهند، صاحب مقاله چنین مینویسد:

(کشور ستانی از در صلح)

سابق ایام در زمانیکه آفتاب تمدن حالیه طلوع
 نکرده و مردم بحالت قدیم میزیسته اند فتح ممالک
 اغلب بقوه بازو و استعدادات حریبه واقع شده اغلب
 طوایف در جنگ و ستیزه کاهی مظفر بوده سروری
 میکردند و کاهی شکست خورده طوق بندگی بگردن
 می انداخته اند چنانچه می بینیم دولت کار تج و قسطنطنین
 و مصرین و روم غرب و یونان و ایران و روم شرق
 و اعراب و اترک و افغانه بی در پی در زد و خورد بوده
 کاهی دارای دولت مستقل بزرگ و زمانی منکوب عساکر
 دشمن بوده اند و همیشه جنبه ظفر و شکست بهمهده قوه
 جنگی و استعدادات حربی بوده ولی چون زمان تمدن
 حالیه شروع شد و دول اروپ از حالت وحشیت و نیم
 وحشی کوری فراغت یافتند و اساس ثروت و صنعت
 این قرن ببنیان آمد کم کم عقیده سیاسیون در پاره فتح
 و کشور ستانی تغییر کرد در عوض اینکه از راه لشکر
 کشی و خون ریزی سلطه سیاسی پیدا نمایند باین خیال
 افتادند که از ممر ثروت و صنعت دست کشور ستانی
 دراز نمایند و احتیاجات قومی را بخود زیاد کرده تا
 بحدی که قوه هیچگونه حرکی یا مخالفنی از طرف مقابل
 ناشی نکشته در نهایت سهولت بدون خون ریزی وزد
 و خورد ملکی را ضبط نموده و یا دولتی را در تحت
 اقتاد آورند چنانچه نمی بینید تمام قوه حمله و دفاعیه
 دول بزرگ از برای حفظ همین عقیده بر جا است
 ملیونها خرج عسکر و قوه بری و بحری و استمدادات
 نظامی می نمایند تا زهر چشم از اقوام و ملل ضعیف
 گرفته از راه دیپلوماسی یعنی کیاست افکار جهانگیری
 و کشور ستانی خود را بفعل آورند اگر بارنج چهار
 صد سال قبل تا بحال مرور کنیم می بینیم که بیشتر
 بلکه تمام تغییرات دروضع جغرافی عالم و بزرگ و کوچک
 شدن مملکتی یا قوت وضعف قومی از روی همین عقیده
 بظهور رسیده است مانند تسخیر هند شرقی و الجزایر
 و تونس و مصر و ترکستان و ممالک نواحی اطراف دریای
 خزر و قفقازیه و جزائر دریای ایض (مدیترانه)
 و محیط ساکن و اطلس و قسغه تصرف هانکالک و هند
 و چین تمام این ممالک که تغییر مالک داده و بتصرف
 اروپائیان آمده است زائیده همان افکار عالیه است یعنی

کشور ستانی بدون خون ریزی در هر مملکت شعبی که اینها داخل میشوند و دست تجارت و صناعت دراز میکنند و امتیازات تجارتنی تحصیل می نمایند باید البته آن مملکت ضعیف را همین حالت ممالک فوق مقایسه نموده امید استقلال از آن مملکت برداشت

زیاده بر این توضیح این نکته در اینجا از مطلب پرت افتادن است همینقدر سر بسته این افکار ذکر آمد تا ابناء وطن از بعضی مراتب آگاهی حاصل نموده بدانند که زهر زهر است اگر چه آنرا در شهد غوطه ور نمایند نفوذ خارجه در مملکت زیاد شدن و امتیازات مایحتاج مردم را دست این و آن دادن دارای بسی مخاطرات است که فقط آئینه ممالک خودماترا در آئینه تاریخ گذشته ام مغلوب مذکور باید مشاهده نمائیم —

(خلاصه مذاکرات دارالشوری یکشنبه ۲۳ ذی قعدة)

اظهار شد که موضوع بحث مجلس خوبست قبل از وقت معین شود و تلگرافی بولایات برای نامین مخبره شود و قانون وزارت داخله هم زود تر چاپ شده که تکلیف حکام تا یک اندازه معلوم باشد گفته شد که مطلب اول را اعضاء ریسه خواهند بعد ها معین نمود و تلگرافهم بولایات شده قانون وزارت داخله هم چاپ خواهد شد تلگرافی از آقایان علماء و مجار و تمام انجمنها و اهالی اصفهان قرائت شد که خبر اصلاح رسید و تلگرافی امروز از طرف میدانیهارسیده جواب آنرا عینا درج مینمائیم که مخالفت با مجلس مخالفت اسلام و مسلمین و باعث سفک دماء و نهب اموال و هتک اعراض مسلمانان است و از اهالی اصفهان بلکه از کلبه بلاد ایران مایوس باشید و بجز از همراهی و خدمت با اساس مشروطیت و مجلس هیچ مقصدی نداشته و نداریم گفته شد که باید جوابی مخبره نمود و کمال تشکر و امتنان را از جواب عاقلانه ایشان که بطرف دادند اظهار داشت تلگرافی از قزوین قرائت شد که در اطاعت مجلس مقدس بازارها باز ولی منتظر مجازات اشرار میباشیم اگر مجازات ندهند ساکت نخواهیم بود اظهار شد که هنوز هیچ یک از شروط صلح اجرا نشده مجازات اشرار داده نشد بعضی را کربزانه بعضی را میخواهند عفو نمایند و سعد الدوله هنوز هم با هت امیر بهادر همان مناصب و سوارها را داراست باید برسد از وزرا که چه کردند بعد از مذاکرات زیاد قرار شد که روز سه شنبه هیئت کابینه بیاید بمجلس و حضوراً مذاکرات لازمه شود توضیحات بدهند و گفته شد تا این شروط اجری نشود عموم ساکت نخواهند شد

و هیچ امنیت و اسایش برای مردم نیست گفته شد که وزرا باید بیایند در مجلس رسمی و هرگاه عذر و مانعی دارند اظهار نمایند و اگر تا حال اقدامات صحیحه کرده بودند همه شروط اجری شده بود گفته شده که اقبال الدوله و رامینهارا دعوت کرده آورده بود برای شرارت و رئیس ایشان شیخ محمود حالا رفته و رامین مشغول افساد و شرارتست باید از وزرا خواست که او را از اینجا اخراج نمایند تلگرافی از انجمن ایالتی اذربایجان بصاحبمنصبان فوج شتافی که مبنی بر اظهار تشکر و امتنان از خدمات ایشان بمجلس و ملت بود قرائت شد

اظهار شد که اهل حضرت عبدالعظیم تمنای انتخاب یکنفر و یکل دارند که مجلس اجازه انتخاب بدهد گفته شد که باید کمیون انتخابات رای خود را در این خصوص باراپورت مطلب اظهار دارد تا مجلس در این خصوص هر رأی که دارد بدهد (مجلس ختم شد)

— خلاصه راپرت سمنان —

بمرض عالی میرساند که در سرخه سمنان از پنجاه سال قبل تا کنون محمد ابراهیم خان یاور فوج حشمت پادشاه و جیدش خود را مالک الرقاب شمرده آنی از تعدیات فاحشه ظلمانی بی اندازه فرو گذار نکرده بادویست تقریر سر باز و طائفه خود دست ستمکاری بجان و مال رعایا کتوده در اینمهدشرف کرارا بمجلس مقدس اظهار شده بجزایره رعیت در کار خود حیران مانده چندی قبل از انجمن ملی و انجمن قوت سمنان بدای شرحی نوشتند و بنمود یاور هم نوشتند که وکیل لایق انتخاب کرده بفرستیم مردم بحکم یاور در خانه او جمع شده دو نفر امین را انتخاب کردند چون حامی ظلم ایشان نبودند پس از گرفتن رای اشاره بتابع خود کرده بمجلس ریخته مردم محترماً بضر و شتم گرفته و متفرق نمودند و بعد ورقه باسم شخصی از کسانش نوشته و جیرا بهر بعضی رسانده ناچار بانجمن و حکومت اظهار کردیم مامور آمد مقصرین را نداده جمعی را بشتباه کاری بشهر فرستاد داعی هم ناچار باجمعی از علما بشهر آمدیم روز اول انجمن و حکومت اظهار همراهی کردند ولی فردا وضع کار برکشت کسی کوش بمرض مانده در مانده و بجزایره مانده مختصری از تعدیات یاور را عرض میکنیم شاید یکنفر را کوش شنوائی باشد که ترجمی بحال ضعفا کند از مالیات سرخه همه ساله هفصد تومان علاوه از رعیت بجزایره میکرد باسم سر باز گیری هر سفر زائد بر بانصد تومان میگیرد . امر داد وستد ولایتی را از قبیل قضایی و ناتوائی و معدن نمک منحصر بنمود کرده هر دختری و پسری که خیال از دواج کنند یا مسلمانی ببرد

همه با جان و دل در دادن وجه حاضرند چنانکه در ایروان میان مردم مذاکره شده و همه قول میدهند بقدر قوه همراهی کنند

(تلگراف حضرت حجة الاسلام آقای نجفی از اصفهان بطهران)
جناب ادیب التجار امروز داعیان و سایر حجج الاسلام و علماء اصفهان کافه دامت برکاتهم تلگرافی که عیناً درج میشود بتمام ایالات و ولایات مخبره نمودیم توسط انجمنهای ایالتی و ولایتی ایالات و ولایات بمعوم تجار و اعیان و اصناف و رعایای ممالک محروسه ایران اعلام میشود الیوم بملاحظه حفظ تنوس و اموال و اعراض مسلمین و تقویت دین مبین مخالفت با مجلس شورای ملی شد الله ارکانه پناه بخاریه با امام زمان علیه السلام است ۱۵ ذی قعدة داعی شیخ محمد تقی نجفی (شیخ نورالله)

(نظم و شکایت)

جناب عالی را قسم میدهم بمصمت صدیقه طاهره که مختصر عرض حال مارا درج فرمائید بلکه اولیای دولت و امنای مائه رحمی بحال اهل و عیال و اطفال صغیر ما بنایند چند روز قبل خبر ما دادند که محمد باقر خان مصباح الملک می آید که قریه مارا تاراج نماید فدویان فرارا از خوف بطهران آمدیم خبر آمده مشار الیه با صد سوار و پیاده آمده قریه را چپیده اهالی پراکنده در جنگل و بیابان جمعی پناه بکمر کخته رده اند از قرار تلگراف ثانی مصباح الملک بحمله اول اکتفا نکرده بآنصد سواره و پیاده برداشته قریه و یرمونی و آستارار بخته سیصد خانه وار رعیترا تاراج و همرچه در جنگل از اهل و عیال ما پیدا کرده اسیر و بعضی را کشته اند نیدانیم تقصیر ما رعیت چیست شمارا بخدا بداده رسید اگر از رعیت دست برداشته اند اذن دهید بخاک بیکانه برویم ای حجج اسلام ای وکلاء عظام ای اولیای دولت مگر ما مسلمان نیستیم مگر زندهای ما ناموس شما نیستند آخر المفال شیر خوراه چه تقصیر دارند که زیر پای اسبهای تلف شوند کوزحم کومروت کوعغیرت بداد ما برسید ملاحسن و مشهدی محسن و یرمونی

اعلان

خدمت جمیع آقایان عظام با کمال توقیر و احترام عرضه میدارد که هر یک از اطفاک مسلمین که میل بخط شکسته دارند در جنب سقافانه نوروز خان این اقل محمد از برای خدمتگذاری بنوع مسلمانان حاضر است روزی سه ساعت عیجانه وقت دارد تشریف بیاورند

(حسن الحسینی الکاشانی)

مبلغی باید بایشان برسد از اینگونه چیزها بسیار است عرض اظهار مظلومیت بخاری رعایاست که از دست ظالمن چه میکنند (شیخ علی)

(خلاصه زاپرت کردستان)

آنچه امروز در کردستان انصافاً تازکی دارد احداث مدرسه معرفت است که بهمت و مریدی وطن خواهان معارف پرور بر پا شده است بعد از آنکه ترتیب مدرسه منظم و عده شاگردان بالغ بر سی نفر شد و کلاسها مرتب گشت غره شبر ذیقعدة جناب نفع الملک حکمران با تمام اشراف و اعیان و علماء و سادات بر حسب دعوت حاضر شدند خطبه مفصل در افتتاح مدرسه قرائت شد یکی از شاگردان خطابه قصبیحی قرائت نمود و در جواب جناب حکمران نطق بلذنی فرمودند آقا میرزا حبیب الله خان لایحه در هیجان اهالی بانجام و بکنکی و حفظ قوع و ترغیب تحصیل و احداث مدارس و لوازم آبادی مملکت نمودند مؤسس این اساس حکومت جلیله است که با اولاده اقدامات محمده ماهی سه تومان شهیه مرحمت میفرمائید آقای وکیل الملک که ماهی بیست تومان التفات مینمایند و جناب حاجی فتح الملک و صارم السلطان و میرزا حبیب الله خان رئیس کورکات و جناب شجاع لشکر که جانوا در همراهی و تربیت انسانی وطن حاضرند خداوند طول عمر و عزت بایشان عطا فرماید سایر بزرگان را توفیق بخشد که بانی اعمال خیریه شوند

خلاصه مکتوب ایروان

از روزنامه های طهران و تبریز روز بروز اوضاع ایران پریشان بنظر می آید حالات عثمانیها فقیره ساو جیلاغ ترکانه از استراباد و حکایت اردبیل کذا سایر محال آذربایجان خداوند بحرمت آن عبارتی بر ایران و ایرانیان نماید از شنیدن اخبار دلسوز بمرکه خودراضی شده ایم و بحال و کلای محرم تعجب داریم که این خیرهارا شنیده و نشسته اند اعتنائش اندرو میکردند ولی حرکات عثمان و ترکان دیگر آنها را بهر جان می آورد پس از رفتن مملکت چه خاک بر سر کنیم باید چاره کرد سیرا جو گرفت چاره پولت و سرباز و اسلحه ماشائمه در ولایت ما پول دار زیادو غیرت اسلامیت کم در اینصورت و کلای محرم چه تقصیری دارند علاج درد پولت حال که دولت مندان نمیدهند خوبست دفراغانه کشده بنوسط روزنامه اعلان نمایند و کلای نیز در این باب گفتگو نموده بولایات ایران و سایر نقاط که ایرانی هستند اعلام فرمایند پول کلی جمع میشود اگر در ایران مفسدین بگذارند پول خیلی هست کیانی که در خانه روس و عثمانی هستند